

Beoordeling beheerplan Ravelijn Styrum

De gemeente Oost Gelre heeft in samenspraak met de klankbordgroep Grolse Weiden een beheerplan opgesteld voor het Ravelijn Styrum. Dit driehoekige schiereiland wordt ook wel de Halve Maan genoemd en is een onderdeel van de verdedigingswerken van Groenlo. De klankbordgroep bestaat uit 14 leden die een aantal maatschappelijke groepen vertegenwoordigen (o.a. jongeren, ouderen, buurtbewoners, Mooi Groenlo, Archeologische werkgroep, kanonniers, scouting). Gezien de grote gevoeligheid van dit onderwerp is de Bomenstichting verzocht een oordeel te geven over het voorliggende beheerplan alsmede het daar aan voorafgaande besluitvormingsproces. De Bomenstichting heeft 4 februari jl. de situatie ter plaatse beoordeeld, samen met twee vertegenwoordigers van de klankbordgroep en drie gemeentemensen. Hierbij een korte verslaglegging van onze bevindingen.

De Bomenstichting heeft in 2006 reeds een advies uitgebracht over de bomen op het Ravelijn Styrum. In dat advies is gekeken naar de levensverwachting, alsmede de beeldkwaliteit van de aanwezige beplanting, met het oog op het voornemen om de verdedigingswallen van Groenlo beter zichtbaar te maken. Het huidige beheerplan streeft dezelfde versterking van de zichtbaarheid van de verdedigingsfunctie na, waarbij behoud van het groene karakter eveneens een uitgangspunt is.

De voor de Bomenstichting belangrijkste bomen worden in het huidige beheerplan gespaard. Met name het behoud van de grote monumentale treurbeuk centraal aan de oostzijde doet ons deugd. Deze boom is niet voor niets opgenomen in het landelijke Register van monumentale bomen. Voor het overige volgt het beheerplan in grote lijnen het advies van de Bomenstichting uit 2006.

De Bomenstichting heeft toenmaals de eikenhakhoutbeplanting boven op de wal als één geheel beoordeeld:

de eiken hakhoutbeplanting op de wal aan de rand van het Ravelijn Styrum. Een bomenwal die voornamelijk uit eiken en een enkele els bestaat. De conditie is redelijk. Totaal staan er circa 70 bomen. Beeldkwaliteit: gemiddeld.

Eén Taxodium aan de voet van de noordwestelijke grachttrand van Ravelijn Styrum hebben wij in 2006 als volgt beoordeeld:

Deze boom verkeert in een goede conditie. Staat er een beetje verwaald bij. De reden van het op deze plaats planten is onduidelijk. Heeft hier geen duidelijke functie. Beeldkwaliteit: laag.

Het advies uit 2006 kan men vertalen naar: laat de eikenhakhout beplanting intact en verwijder de taxodium. In het huidige beheerplan wordt de taxodium echter gespaard en worden er drie grote bomen naast elkaar op de wal gekapt. Hierdoor ontstaat een groot gat in de beplanting en mede hierdoor was deze voorgestelde beheermaatregel een punt van discussie binnen de klankbordgroep.

Zoals gezegd hebben wij toentertijd de eikenhakhoutbeplanting als geheel beoordeeld. Dat betekent dus dat er ook toen wel degelijk verschil in conditie was tussen de verschillende bomen. De desbetreffende 'discussie'bomen nu beoordeeld, gaat de Bomenstichting mee met de bevindingen van de gemeente dat deze exemplaren onvoldoende toekomst hebben en gekapt dienen te worden. Voor het duurzaam behoud van de boombeplanting op de wal is het raadzaam om deze exemplaren nu te vervangen. Het voorstel om de desbetreffende bomen te kappen, maar de stobben te laten zitten om eventuele uitspoeling van grond te voorkomen, onderschrijven wij eveneens. Er worden tussen de stobben nieuwe bomen geplant en de taxodium blijft (voorlopig) staan. Dit laatste om het ontstane gat in de

walbeplanting enigszins visueel te dicht. De Bomenstichting vindt dit een passende beheermaatregel.

Voorts zijn wij het eens met het verwijderen van verschillende bomen die op de hellingen van de wallen (met name aan de buitenzijde). Op deze manier kan de strakke hellingshoek in ere hersteld worden en daarmee de voormalige verdedigingsfunctie van de wallen beter zichtbaar gemaakt worden.

Conclusie

De Bomenstichting vindt dat er sprake is van een gedegen beheervisie, dat recht doet aan het uitgangspunt van behoud van het groene karakter en versterking van de historische verdedigingsfunctie. Tijdens onze rondgang over het eiland en op basis van de toelichting van de aanwezige klankbordleden en gemeentemensen, zijn wij van mening dat het verwijderen van een –relatief beperkt- aantal bomen terecht is. Het versterken van het groen bovenop de wal, daar staan wij ook achter.

Het feit dat het huidige beheerplan is opgesteld in samenspraak met de klankbordgroep waarin de verschillende belangen goed zijn vertegenwoordigd weegt zwaar in onze positieve beoordeling van dit plan.

De Bomenstichting adviseert wel met nadruk om de herstelwerkzaamheden van de verdedigingsfunctie aan de buitenzijde van de wal zo wortelsparend mogelijk uit te voeren.

Uitgangspunten hiervoor zijn:

- geen verdichting van de grond ter plaatse;
- geen gebruik maken van groot materieel, maar handmatig werken;
- huidige hellingshoek zoveel mogelijk handhaven;
- niet meer dan 10 centimeter afgraven danwel ophogen;
- geen slecht permeabele laag opbrengen.

Tijdens de realisatie kan hiervan slechts afgeweken worden, indien een (gemeentelijk) bomenspecialist oordeelt dat een afwijkende uitvoering op een bepaalde plek op het talud geen nadelige gevolgen heeft voor het duurzaam voortbestaan van de bomen ter plaatse.

Utrecht, 9 februari 2010

Edwin Koot
Projectleider Bomenstichting

